

Avfallsforbrenning — glem ikke deponiet!

Av Jens Erik Pettersen

Jens Erik Pettersen er overing. i Statens forurensningstilsyn.
(I SFT fra 1. januar 1988).

DEPONIE ER EN VIKTIG DEL AV AVFALLSDISPOSERINGEN OGSÅ VED FORBRENNING

Ved planlegging og bygging av nye forbrenningsanlegg her i landet har deponeringsbehovet ofte vært tillagt liten vekt. Selv om forbrenningsprosessen medfører vesentlig reduksjon av avfallsvolumet, er deponiet fortsatt en viktig del av behandlingen.

Erfaringer fra mindre forbrenningsanlegg, som vi har relativt mange av her i landet, viser at 20—50% av den totale avfallsmengde går til fylling. En varierende andel av dette er brennbar avfall som er avvist ved forbrenningsanlegget. Dette skyldes forhold som uforutsette driftsstans, periodisk store avfallsmengder som anlegget ikke har kapasitet til å forbrenne samt rutinemessig stans for overhaling.

Forbrenning inngår ofte i et interkommunalt samarbeid. Transportavstandene kan være lange. Lokale fyllinger for grovavfall og annet ikke brennbar avfall kan da være økonomisk gunstig.

KRAVENE TIL KONTROLL MED SIGEVANN FRA DEPONI FOR FORBRENNINGSESTER BØR VÆRE LIKE STRENGE SOM FOR FYLLINGER FOR UBEHANDLET AVFALL

Erfaringer viser at slike deponi periodevis blir tilført ubehandlet kommunalt avfall. Det vil derfor genereres sigevann

som inneholder de samme forurensninger som sigevann fra «vanlige» fyllinger. Dette må tas hensyn til i planleggingen og klargjøringen av deponiet.

Forbrenningsrestene vil inneholde tungmetaller. Disse er bundet relativt sterkt til slaggen. En senking av pH vil imidlertid kunne gi økt utvasking, og det bør derfor sørges for at forbrenningsrestene ikke blandes med organisk avfall eller sigevann fra slikt avfall. Ved nedbrytningen av det organiske materialet produseres nemlig syrer.

SKJERPEDE KRAV TIL DEPONERING AV ELEKTROFILTERASKE OG REST FRA GASSRENSING

I henhold til SFT's krav skal forbrenningsanleggene i Oslo, Fredrikstad, Trondheim og Ålesund ha installert renseanlegg for fjerning av gassformige forurensninger i 1989. Disse forbrenningsanleggene renses i dag røykgassen i elektrofiltere. Reststoffene fra renseprosessene inneholder relativt høye konsentrasjoner av tungmetaller.

Vilkårene for deponering på Grønmo fyllplass som mottar forbrenningsrester fra de 2 forbrenningsanleggene i Oslo, er skjerpet i 1987. Ved full utnyttelse av kapasiteten til forbrenningsanleggene vil 60—70 000 tonn slag og 6—7 000 tonn reststoff fra renseprosessene bli deponert hvert år.

De nye kravene innebærer at reststoff fra renseprosessene skal deponeres i et spesialdeponi innenfor fyllingsområdet. Deponiet skal anlegges med egen sigevannssopp-samling slik at det er mulig å ta prøver og eventuelt behandle sigevannet separat fra det øvrige sigevann fra fyllingen dersom dette anses nødvendig. Deponiet skal avsluttes etappevis med tett overdekking slik at minst mulig vann drenerer gjennom deponiet.

Slaggen vil kunne brukes innenfor fyllplassområdet til f.eks. avsluttende toppdekke. Forutsetningene for disponeringen vil være at slaggen ikke skal komme i kontakt med lett nedbrytbart organisk avfall eller sigevann fra dette.

Kravene tilsvarer hva det legges opp til av de sentrale myndigheter i Tyskland

og Sveits og vil gi en god sikkerhet mot utvasking av tungmetaller også på lang sikt.

UTVASKING AV DIOXINER FRA ASKE OG SLAGG ANSES IKKE Å REPRESENTERE NOEN FARE

Mye av diskusjonene omkring luftforurensninger fra avfallsforbrenning har vært knyttet til dioxiner. Vurderinger av helsefaren forbundet med utslippene til luft har avdekket at avfallsforbrenningen slik den foregår i moderne anlegg er forsvarlig.

De sentrale myndigheter i Tyskland og Sveits har spesielt vurdert faren for utvasking av dioxiner fra forbrenningsrestene. Det konkluderes med at dioxiner bindes meget sterkt, og at det ikke vil skje noen utvasking av betydning.